

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi

KRR.410.002.01.2015
P/15/048

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 55 11, F +48 22 444 57 73
krr@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/048 – Agrochemiczna obsługa rolnictwa
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kontrolerzy	Elżbieta Grzeszczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91290 z dnia 6 lutego 2015 r. Franciszek Witkowski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 91294 z dnia 17 marca 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2, 916-917)
Jednostka kontrolowana	Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Warszawie, ul. Żółkiewskiego 17, 05-075 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Lipiński, Dyrektor Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie (dowód: akta kontroli str. 3, 6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ realizację przez Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą zadań związanych z agrochemiczną obsługą rolnictwa określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu².

Uzasadnienie oceny ogólnej W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2011–2014, Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza:

- prawidłowo realizowała zadania określone ustawą,
- współpracowała z rolnikami, inspekcjami państwowymi, instytutami badawczymi i innymi instytucjami publicznymi funkcjonującymi w obszarze rolnictwa,
- racjonalnie wydatkowała środki na realizację zadań z zakresu agrochemicznej obsługi rolnictwa,
- rzetelnie nadzorowała działalność okręgowych stacji chemiczno-rolniczych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

² Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1033 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zgodność realizacji zadań z ustawą o nawozach i nawożeniu

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (ustawa) zadania związane z agrochemiczną obsługą rolnictwa wykonują Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza (Stacja) oraz podlegające jej okręgowe stacje chemiczno-rolnicze (OSChR lub okręgowe stacje). Stacja oraz OSChR są państwowymi jednostkami budżetowymi. Stacja jest dysponentem środków budżetowych II i III stopnia, a OSChR – dysponentem III stopnia.

Stacja realizowała zadania określone w art. 27 ustawy, tj.:

- określała sposób prowadzenia badań agrochemicznych, w tym dobór metod badawczych,
- ustalała zakres zadań wykonywanych przez OSChR,
- podejmowała działania w zakresie udziału laboratoriów OSChR w badaniach dokładności wykonywania analiz chemicznych,
- tworzyła i prowadziła bazy danych dotyczące zasobności gleb w azot i fosfor oraz zanieczyszczeń wód azotanami w profilu glebowym do 90 cm od powierzchni gruntu.

W celu określenia sposobu prowadzenia badań agrochemicznych przez OSChR, w tym doboru metod badawczych, Stacja opracowała „Katalog metod prowadzenia badań agrochemicznych w stacjach chemiczno-rolniczych”. Katalog obejmował: pobieranie próbek, doradztwo nawozowe, metody badań, wycenę wyników badań, system jakości w laboratoriach OSChR.

(dowód: akta kontroli str. 7, 19-20, 31-49)

Zadania wykonywane przez OSChR zostały określone w zarządzeniu nr 6/2010 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej z dnia 24 września 2010 r. w sprawie sporządzania sprawozdań z wykonania zadań rzeczowych przez Okręgowe Stacje Chemiczno-Rolnicze³ oraz w zarządzeniu nr 2/2009 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie zasad rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 7, 20-21)

Wszystkie OSChR posiadały akredytację Polskiego Centrum Akredytacji (PCA)⁴ na podstawowe badania agrochemiczne, które wymieniono w załącznikach do certyfikatów dostępnych na stronie internetowej PCA. Zakres akredytacji, w tym stosowanie metod badawczych w obszarach objętych oceną zgodności, kontrolowany był przez PCA⁵.

Stacja kontrolowała stosowanie metod badania nawozów w OSChR w celu stwierdzenia prawidłowości ich doboru.

(dowód: akta kontroli str. 7, 19-20, 31-49)

Wszystkie OSChR posiadały akredytację według wymagań normy PN-EN ISO 17025 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”. W 2012 r. Stacja otrzymała od PCA certyfikat akredytacji organizatora badań biegłości⁶ nr PT 005 potwierdzający spełnianie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17043:2011.

³ Zmienione aneksem nr 1 z dnia 5 stycznia 2012 r. i nr 2 z dnia 15 października 2012 r.

⁴ Zakres akredytacji PCA nr AB 312 dostępny na stronie internetowej: www.pca.gov.pl.

⁵ Przeprowadza coroczne audyty PCA laboratoriów.

⁶ Badanie biegłości - określenie, za pomocą porównań międzylaboratoryjnych, zdolności laboratorium do przeprowadzania badań lub wzorcowań (definicja zamieszczona na stronie internetowej PCA).

Zgodnie z procedurami obowiązującymi w akredytowanych laboratoriach, wynikającymi z normy PN-EN ISO 17025, Stacja kontrolowała OSChR poprzez organizację badań biegłości. Monitorowała także ważność certyfikatów OSChR poprzez wgląd na stronę internetową PCA w oparciu o dostępny numer akredytacji.

(dowód: akta kontroli str. 8, 21-23, 86-112)

Działalność szkoleniowa Stacji prowadzona była na podstawie zarządzenia nr 9/2005 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej z dnia 12 sierpnia 2005 r. *w sprawie ustalenia zasad działalności szkoleniowej obowiązującej w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.*

Stacja organizowała szkolenia dla pracowników OSChR w zakresie: badań laboratoryjnych, agrochemicznej obsługi rolnictwa, finansowo-księgowym. Wszystkie szkolenia związane były bezpośrednio z działalnością Stacji, a ich tematyka dotyczyła zadań określonych w ustawie.

W 2014 r. Stacja przeprowadziła szkolenia dotyczące: metod analitycznych dotychczas nie stosowanych w OSChR (badanie fosforu i azotu ogólnego dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska), oprogramowania komputerowego dla OSChR (służącego do oceny, wyceny, gromadzenia i przetwarzania wyników badań), bezpieczeństwa pracy w laboratoriach. Plany szkoleń na 2014 r. zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 8, 23, 113-165)

Zgodnie z art. 27 pkt 6 i art. 28 ust. 1 pkt 6 ustawy Stacja i 17 OSChR utworzyły i prowadziły bazy danych dotyczące zasobności gleb w azot i fosfor oraz zanieczyszczeń azotanami wód o profilu glebowym do 90 cm od powierzchni gruntu. Sieć punktów pomiarowych azotu i fosforu została opracowana we współpracy z Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowym Instytutem Badawczym w Puławach (IUNG PIB) oraz Instytutem Technologiczno-Przyrodniczym w Falentach i określona w zarządzeniu nr 2/2007 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej z dnia 10 października 2007 r. *w sprawie wprowadzenia instrukcji badań monitoringowych.*

Wyniki badań monitoringowych OSChR przekazywały do Stacji, która utworzyła i prowadziła centralną bazę danych. Okręgowe stacje dysponowały bazami obejmującymi ich terytorialny zasięg działania.

W 2013 r. na terenie Polski rozmieszczono 4.928 stałych punktów monitoringowych azotu mineralnego w glebach, w tym 3.900 na gruntach ornych i 1.028 na użytkach zielonych, a także 1.646 punktów monitoringowych azotu i fosforu w wodach, z tego 1.256 na gruntach ornych i 390 na użytkach zielonych.

W latach 2011–2013 z dwóch sezonów pomiarów (wiosenny i jesienny) Stacja zgromadziła łącznie 177.408 wyników badania azotu azotanowego i azotu amonowego w glebach, 8.663 wyników badania azotu azotanowego w wodach oraz 4.924 wyniki badania zawartości fosforu przyswajalnego (przeprowadzonego na jesieni 2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 8, 23-24, 166-191, 273)

Na podstawie zarządzenia nr 2/2007 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej z dnia 10 października 2007 r. *w sprawie wprowadzenia instrukcji badań monitoringowych* Stacja przekazywała bazy danych do Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (KZGW), IUNG PIB, Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Falentach oraz przedkładała do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) informację o przekazaniu baz danych. Wyniki badań w formie syntetycznych opracowań przedkładały przez współpracujące instytuty do MRiRW oraz do Ministerstwa Środowiska.

Dane Stacji z monitoringu zamieszczono w rocznikach statystycznych GUS, przekazano do KZGW odpowiedzialnego za wyznaczenie obszarów szczególnie narażonych na odpływ azotu ze źródeł rolniczych i opracowanie planu działań w tych obszarach, a także wykorzystywano w publikacjach IUNG PIB⁷.

(dowód: akta kontroli str. 8, 24-25, 179-206)

W 2014 r. Stacja udostępniła IUNG PIB wyniki badań z bazy danych na potrzeby ocen w ramach PROW 2007–2013 oraz przekazała pełną bazę danych z programu „MonitAzot” do opracowania metodyki rozszerzonego monitoringu gleb w celu oceny monitorowania wpływu wspólnej polityki rolnej na komponenty środowiska naturalnego.

Dyrektor Stacji stwierdził, że Stacja „(...) nie posiada informacji do jakich ocen i według jakich metodyk (jakiej perspektywy) wykorzystywane są wyniki pochodzące ze stacji. Współpraca z instytutami resortowymi wynika z porozumień, a w ramach programów wieloletnich jest wpisana w ich ramy. Programy wieloletnie są wdrażane przepisami odpowiednich uchwał Rady Ministrów.”

(dowód: akta kontroli str. 8, 25, 207-214)

Na podstawie art. 27 pkt 8 ustawy Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powierzył Stacji wykonanie innych zadań z zakresu agrochemicznej obsługi rolnictwa, tj.:

- przeprowadzenie (w listopadzie 2012 r.) testów glebowych metodą Mehlich III w ramach programu wieloletniego w związku z uchwałą nr 175/2011 Rady Ministrów z dnia 6 września 2011 r.⁸ W próbkach glebowych oznaczono pH oraz zawartość przyswajalnych form mikroelementów metodami dotychczas stosowanymi i metodą Mehlich III;
- wykonanie (w okresie od sierpnia 2012 r. do stycznia 2015 r.) prac analitycznych w celu wdrożenia metody Mehlich III w zakresie oznaczenia zawartości przyswajalnych makro i mikroelementów;
- przeprowadzenie (począwszy od lipca 2014 r.) metodą Mehlich III badania około 8 tysięcy próbek glebowych (zadanie w trakcie realizacji);
- wdrożenie (w okresie od października 2014 r. do stycznia 2015 r.) metody Mehlich III do doradztwa nawozowego;
- rozszerzenie współpracy z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w zakresie badań wód na zawartość azotu i fosforu w związku z ustaleniami pomiędzy MRiRW a Ministerstwem Środowiska dotyczącymi rozszerzenia współpracy OSChR z instytucjami realizującymi Państwowy Monitoring Środowiska;
- oznaczenie (począwszy od maja 2014 r.) pH gleby na potrzeby wyznaczenia obszarów z ograniczeniami naturalnymi w Polsce (zadanie w trakcie realizacji);
- udział w okresie od stycznia 2014 r. do grudnia 2014 r. w kampanii informacyjnej pn. „Racjonalna gospodarka nawozami”, mającej na celu informowanie rolników o zasadach zrównoważonego gospodarowania nawozami, m.in. w celu ograniczenia odpływu azotu i fosforu ze źródeł rolniczych do wód.

W 2014 r. na badanie oznaczenia pH gleby, w związku z wyznaczeniem obszarów z ograniczeniami naturalnymi, Stacja otrzymała środki z budżetu państwa w kwocie 1.840 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 8-9, 25, 215-221)

⁷ „Monitorowanie wpływu rolnictwa na zanieczyszczanie wód powierzchniowych i podziemnych Morza Bałtyckiego”, 2013 r.

⁸ Uchwała nr 175/2011 Rady Ministrów z dnia 6 września 2011 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Wspieranie działań w zakresie kształtowania środowiska rolniczego i zrównoważonego rozwoju produkcji rolniczej w Polsce.”

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 7 ustawy Dyrektor Stacji powierzył 17 OSChR wykonanie innych zadań z zakresu agrochemicznej obsługi rolnictwa, tj.:

- przeprowadzenie testów glebowych metodą Mehlich III i wdrożenie tej metody,
- współpracę z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w zakresie badań wód na zawartość azotu i fosforu,
- oznaczenie pH na potrzeby wyznaczenia obszarów o niekorzystnych warunkach,
- udział w kampanii informacyjnej MRiRW „Racjonalna gospodarka nawozami”
(dowód: akta kontroli str. 8-9, 25, 215-234, 240-241)

Zadania wykonywane przez okręgowe stacje były zgodne z art. 28 ustawy i obejmowały:

- analizę gleb, roślin, płodów rolnych i leśnych,
- doradztwo w sprawach nawożenia,
- badania jakości nawozów i środków wspomagających uprawę roślin,
- ekspertyzy i wydawanie opinii o zasobności gleb, składzie chemicznym roślin, nawozów i środków wspomagających uprawę roślin a także prawidłowym stosowaniu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin,
- działalność szkoleniową i informacyjną oraz inne usługi.

Okręgowe stacje, stosownie do art. 18 ust. 3 ustawy, wydawały również opinie o planie nawożenia dla gospodarstw z produkcją zwierzęcą.

(dowód: akta kontroli str. 7, 18)

Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy, za przeprowadzone badania i inne czynności OSChR pobierały opłaty, które stanowiły dochód budżetu państwa. Stawki opłat regulowały:

- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 stycznia 2008 r. *w sprawie wysokości i sposobu uiszczania opłat za zadania wykonywane przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze*⁹,
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 grudnia 2007 r. *w sprawie wysokości opłaty za wydanie opinii o planie nawożenia oraz sposobu jej uiszczania*¹⁰,
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 stycznia 2008 r. *w sprawie określenia wysokości i sposobu uiszczania opłat za przeprowadzenie czynności kontrolnych i przeprowadzenie badań laboratoryjnych nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin*¹¹.

Pismami z dnia 5 września 2014 r. i 12 września 2014 r. skierowanymi do dyrektorów okręgowych stacji Zastępca Dyrektora Stacji poinformowała o zmianie przepisów¹² wprowadzających nowe, wyższe stawki opłat za zadania wykonywane przez OSChR.

W latach 2011–2014 OSChR zrealizowały odpowiednio: 66.434, 66.338, 66.595 i 64.856 zadań. Z tytułu ich realizacji uzyskano dochody w wysokości: 8.569,7 tys. zł, 8.098,8 tys. zł, 8.392,5 tys. zł i 8.186,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 7, 18, 27-29)

⁹ Dz. U. Nr 29, poz. 174 ze zm.

¹⁰ Dz. U. Nr 233, poz. 1716 ze zm.

¹¹ Dz. U. Nr 17, poz. 108.

¹² Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 sierpnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości opłaty za wydanie opinii o planie nawożenia oraz sposobu jej uiszczania (Dz. U. z 2014 r., poz. 1131) oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 sierpnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości i sposobu uiszczania opłat za zadania wykonywane przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze (Dz. U. z 2014 r., poz. 1240).

W latach 2011–2014 MRiRW przeprowadziło w Stacji cztery kontrole dotyczące: przestrzegania uregulowań wewnętrznych w sprawie kontroli dokonywania wydatków w ramach kontroli zarządczej (2011 r.), stanu ochrony przeciwpożarowej (2011 r.), prawidłowości przeprowadzenia przez Stację kontroli działalności OSChR w 2012 r. (2013 r.), wykonywania zadań obronnych przez Stację (2013 r.). W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Rekomendowano doprecyzowanie uregulowań dotyczących kontroli o wymóg umieszczenia w protokołach z kontroli zaleceń pokontrolnych. Rekomendacje zrealizowano.

(dowód: akta kontroli str. 9, 26, 235-236)

Stacja sporządzała roczne sprawozdania z działalności za lata 2011–2013 i przekazywała do MRiRW do końca kwietnia roku następującego po roku sprawozdawczym¹³. Począwszy od 2012 r. w sprawozdaniach umieszczana była dodatkowa informacja o zatrudnieniu w OSChR. Dyrektor Stacji wyjaśnił, że inne uwagi do treści sprawozdań, w tym liczby gospodarstw, dla których OSChR wykonywał badania, nie były zgłaszane.

(dowód: akta kontroli str. 26, 237-238)

Zgodnie z zarządzeniem nr VI/2009 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej z dnia 30 grudnia 2009 r. *w sprawie ustalenia procedury prowadzenia kontroli zarządczej w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej*, Stacja corocznie określała cele swojej działalności w planach kontroli zarządczej. Cele te pokrywały się z zadaniami określonymi w ustawie. W planach kontroli zarządczej nie określano celów w zakresie współpracy z rolnikami. Monitorowanie realizacji zadań odbywało się w oparciu o „Wytyczne w sprawie monitorowania wykonania zadań, oceny oraz analizy ryzyka”. Cele Stacji monitorowano w ramach 4 obszarów ryzyka: finansowego, merytorycznego, technicznego i systemu zamówień publicznych. Stosowano skalę oceny ryzyka całkowitego: do 32 punktów – niskie, do 48 punktów – umiarkowane, powyżej 48 punktów – wysokie. Za lata 2011–2014, wyniki monitoringu realizacji celów w skali oceny ryzyka całkowitego nie przekroczyły 32 punktów.

(dowód: akta kontroli str. 382, 561-774)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Współpraca Stacji z rolnikami, inspekcjami państwowymi, instytucjami badawczymi i innymi instytucjami publicznymi

Opis stanu
faktycznego

W załączniku nr 2 do zarządzenia nr 9/2005 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej z dnia 12 sierpnia 2005 r. *w sprawie ustalenia zasad działalności szkoleniowej obowiązującej w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej* uwzględniono działalność szkoleniową i informacyjną stacji chemiczno-rolniczych.

Stacja corocznie określała cele działalności szkoleniowej na podstawie potrzeb zgłaszanych przez OSChR. Informacje o stanie wykonania zadań szkoleniowych były zamieszczane w sprawozdaniach półrocznych i rocznych.

¹³ Zgodnie z pismem MRiRW, znak: HORnn-4073-31/03 z dnia 22 grudnia 2003 r.

W latach 2011–2013 działalność szkoleniowa i upowszechnieniowa była wspomagana: artykułami w czasopismach lokalnych – 87, publikacjami o zasięgu krajowym i międzynarodowym – 21¹⁴, raportami i opracowaniami wyników badań o zasięgu wojewódzkim – 35, powiatowym – 182 i gminnym – 1.695, ulotkami i innymi materiałami informacyjnym – 709 tys., audycjami radiowymi i telewizyjnymi.

W 2014 r. okręgowe stacje brały udział w zorganizowanej przez MRiRW kampanii pn. „Racjonalna gospodarka nawozami” finansowanej ze środków pomocy technicznej PROW 2007–2013. Była to największa kampania informacyjna dotycząca agrochemicznej obsługi rolnictwa. Pracownicy OSChR przekazywali rolnikom materiały informacyjne oraz upowszechniali treści związane z kampanią.

(dowód: akta kontroli str. 9, 113-119, 217, 233, 249-250, 918, 921-923, 974, 976-977, 993-995)

W latach 2011–2013¹⁵ liczba gospodarstw wykonujących podstawowe badanie gleby (obejmujące zawartość makroelementów i odczyn gleby) zmniejszała się i wyniosła odpowiednio: 38.908, 38.590 i 37.059. Powierzchnia gospodarstw objęta badaniami wyniosła: 1.014,2 tys. ha, 963 tys. ha i 971 tys. ha. Liczba gospodarstw wykonujących badania na zawartość mikroelementów wzrosła: z 1.877 w 2011 r. do 2.669 w 2014 r.

W sprawie obniżenia zainteresowania rolników badaniami podstawowymi gleb, mimo prowadzonej akcji informacyjnej i szkoleniowej, Dyrektor Stacji wyjaśnił: *„Badania agrochemiczne są działaniami dobrowolnymi wynikającymi z potrzeb rolnika w zakresie gospodarki nawozowej. Jeśli rolnik posiada wiedzę w zakresie stosowania nawozów lub nie posiada środków finansowych na badania – nie wykonuje ich. Ponadto może wykonać badania w innym laboratorium.”*

(dowód: akta kontroli str. 10, 251-252, 919, 923, 974, 977-978)

System informatyczny o nazwie DTK, którym posługiwały się okręgowe stacje został opracowany w latach 2002–2003 i nie posiadał możliwości przetwarzania wszystkich danych, np. nie pozwalał na określenie częstotliwości zlecania badań przez rolników. Dyrektor Stacji stwierdził, że: *„(...) badania agrochemiczne zachowują aktualność przez okres 3–5 lat. Jeśli nie zmieniała się agrotechnika (w tym poziom nawożenia) wyniki mogą zachować jeszcze dłużej swoją aktualność (...)”*.

System informatyczny nie posiadał funkcjonalności zliczania powierzchni gospodarstw w poszczególnych grupach obszarowych. Dane te OSChR zapisywały w wersji papierowej.

Stacja nie szacowała, jaka liczba gospodarstw rolnych w Polsce powinna korzystać z badań zasobności gleb w składniki pokarmowe w celu stosowania racjonalnego nawożenia. Dyrektor Stacji stwierdził, że: *„Ustawodawca nie nałożył na jednostkę obowiązku prowadzenia ocen i prognoz dotyczących gospodarstw rolnych, które powinny stosować racjonalne nawożenia w oparciu o badania zasobności gleb w celu określania potrzeb nawozowych. Stacje chemiczno-rolnicze, zgodnie z obowiązującymi przepisami nie mają limitów ograniczających liczebność badań. Zatem każdy rolnik zainteresowany nawożeniem w oparciu o badania gleby ma możliwość skorzystania z usług OSChR.”*

(dowód: akta kontroli str. 10, 252-253, 918-919, 924-927)

W latach 2011–2013 z badań 17 OSChR skorzystało 114.557 gospodarstw o powierzchni 2.948.171 ha użytków rolnych. Przebadana powierzchnia gruntów w jednym gospodarstwie wyniosła średnio 25,7 ha. W tej sprawie Dyrektor Stacji wyjaśnił: *„Gospodarstwa objęte badaniami OSChR o wielkości nieprzekraczającej*

¹⁴ Uwzględniono dane za 2014 r.

¹⁵ Na dzień zakończenia kontroli, tj. 8 kwietnia 2015 r. Stacja nie dysponowała danymi dotyczącymi 2014 r.

5 ha stanowią najliczniejszą grupę stanowiącą 39,2%. Jednak druga pod względem liczebności jest grupa gospodarstw o powierzchni pow. 20 ha, która obejmuje 24,7% ogólnej liczby gospodarstw. W latach 2011–2013 w 10 spośród 17 stacji liczba gospodarstw objętych badaniami była liczebnie większa w grupie obszarowej pow. 20 ha w porównaniu z grupą do 5 ha. To wpływa na ogólną przeciętną wielkość przebadanej powierzchni w odniesieniu do liczby gospodarstw."

W sprawie aktualnego stanu badania zasobności gleb dla potrzeb nawozowych w Polsce Dyrektor Stacji stwierdził, że: „Zważywszy, że powierzchnia zasiewów w Polsce wynosi około 10 mln ha, to przyjąć należy, że do tej powierzchni jest uzasadnione odnoszenie niektórych statystyk. Zatem jeśli przyjmie się, że badania mogą być skutecznie wykorzystywane przez 5 lat, to wówczas powierzchnia gleb przebadanych przez stacje chemiczno-rolnicze w zakresie badań podstawowych (pH, P, K, Mg) sięga blisko 5 mln ha, a więc około połowy powierzchni zasiewów a z innymi badaniami przekracza tę ilość."

(dowód: akta kontroli str. 10-11, 253-254, 974, 977-978.)

Największy zasięg działania obejmowała OSChR w Warszawie, tj. 1.670 tys. ha użytków rolnych, a najmniejszy OSChR w Gorzowie Wielkopolskim – 711,7 tys. ha użytków rolnych¹⁶. Różnicowane było także zatrudnienie OSChR w Gorzowie Wielkopolskim zatrudniała 22 osoby (2013 r.), a OSChR w Warszawie 39 osób (2013 r.). Liczba zrealizowanych zadań na jednego pracownika była najwyższa w OSChR w Warszawie i wyniosła 117, a w OSChR w Gorzowie Wielkopolskim najniższa – 31. Wydatki na działalność statutową w przeliczeniu na jednego pracownika były natomiast zbliżone: 75,9 tys. zł w OSChR w Gorzowie Wielkopolskim i 84 tys. zł w OSChR w Warszawie.

Dyrektor Stacji podał, że: „W latach 2011–2014 nie odnotowano przypadków zgłoszeń jakichkolwiek podmiotów wskazujących na utrudnienia wynikające z zasięgu terytorialnego okręgowych stacji chemiczno-rolniczych. (...) Ponadto rolnicy mogą zlecać badania w każdej stacji niezależnie od rejonu działania."

Okręgowe stacje, w celu sporządzenia sprawozdania z działalności Stacji oraz raportów dla jednostek samorządu terytorialnego, przekazywały wzajemnie dane dotyczące badań prób z gospodarstw położonych poza ich terytorialnym zasięgiem działania.

(dowód: akta kontroli str. 7, 11, 20-21, 255-259, 918, 921-922)

Od kwietnia 2014 r. na stronie internetowej www.schr.gov.pl działała zakładka „opinie”, której celem było identyfikowanie uwag rolników na temat działalności okręgowych stacji. Odnotowano jedną uwagę, która dotyczyła działania internetowego doradztwa nawozowego. Usterka w systemie informatycznym została usunięta.

(dowód: akta kontroli str. 11, 259)

Współpraca Stacji i OSChR z Krajową Izbą Rolniczą oraz wojewódzkimi izbami rolniczymi polegała na udziale przedstawicieli tych jednostek w spotkaniach, walnych zgromadzeniach, posiedzeniach zarządu, a także w szkoleniach organizowanych przez izby. Udostępniono izbom artykuły oraz raporty o stanie odczynu i zasobności gleb oraz informacje o działalności stacji chemiczno-rolniczych.

(dowód: akta kontroli str. 11, 259-260)

¹⁶ Terytorialny zasięg działania OSChR w Warszawie obejmuje dawne województwa warszawskie, siedleckie, ciechanowskie i płockie. Terytorialny zasięg działania OSChR w Gorzowie Wielkopolskim obejmuje dawne województwa gorzowskie i zielonogórskie. Dane dotyczące powierzchni użytków rolnych według stanu przed wprowadzeniem nowego podziału administracyjnego.

Dla realizacji zadań wynikających z ustawy Stacja zawarła porozumienia o współpracy z:

- Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie badań jakości nawozów wprowadzanych do obrotu i środków wspomagających uprawę roślin na potrzeby Inspekcji,
- Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa odnośnie badań materiału roślinnego na potrzeby eksporterów do Federacji Rosyjskiej oraz w ramach produkcji integrowanej,
- Instytutem Technologiczno-Przyrodniczym w Falentach w celu wdrażania do praktyki najnowszych osiągnięć badawczych i zaleceń nawozowych opracowanych przez Instytut.

Ponadto Stacja współpracowała z IUNG PIB badając gleby i wody w ramach monitoringu azotu mineralnego określonego w programie wieloletnim przyjętym uchwałą Rady Ministrów nr 175/2011 z dnia 6 września 2011 r.

W latach 2011–2014 Stacja wykonywała na rzecz oddziałów regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa badania zawartości azotu mineralnego w glebach (524 próbki).

Corocznie Stacja przekazywała do Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wyniki monitoringu azotu mineralnego oraz azotu azotanowego w wodach gruntowych.

(dowód: akta kontroli str. 11, 260-262, 272-286)

Stacja brała udział w projektach badawczych wspólnie z Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu¹⁷ oraz z IUNG PIB¹⁸. Współpracowała także ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w zakresie dokształcania pracowników Stacji w ramach kursów specjalistycznych i studiów podyplomowych, z Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie – przy wydaniu instrukcji¹⁹ oraz z Instytutem Agrofizyki PAN w Lublinie – przy opracowaniu normy w zakresie oznaczania składu granulometrycznego gleby metodą dyfrakcji laserowej.

W sprawozdaniach z działalności za lata 2011–2013 Stacja informowała MRiRW m.in. o negatywnie zaopiniowanych planach nawożenia, przekroczeniach dopuszczalnych zawartości metali ciężkich w płodach rolnych w produkcji integrowanej, liczbie próbek nawozów niespełniających wymagań jakościowych.

(dowód: akta kontroli str. 261, 272-316)

Współpraca Stacji z jednostkami doradztwa rolniczego realizowana była przez wspólne szkolenia, seminaria, udział w lokalnych targach, dożynkach. W 2013 r. Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu we współpracy ze Stacją opublikowało pracę „Dobre praktyki rolnicze w nawożeniu użytków rolnych.” Współpraca OSChR z ośrodkami doradztwa rolniczego polegała na uczestnictwie w przedsięwzięciach organizowanych przez te ośrodki podczas, których pracownicy OSChR prezentowali usługi świadczone dla rolników.

(dowód: akta kontroli str. 261, 317-318, 918, 922)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

¹⁷ „Opracowanie metody chemicznej ekstrakcji gleby do oceny fitodostępności mikroelementów oraz prognozowania zanieczyszczenia środowiska”.

¹⁸ „System nawożenia mikroelementami roślin uprawnych dla gospodarstw wysokoprodukcyjnych”, „Czasowe i przestrzenne różnice w emisji azotu i fosforu z terytorium Polski do morza Bałtyckiego”.

¹⁹ „Instrukcja nawożenia ślázowca pensylwańskiego”.

3. Wydatkowanie środków na realizację zadań z zakresu agrochemicznej obsługi rolnictwa

Opis stanu faktycznego

W latach 2011–2014 Stacja udzieliła jednego zamówienia publicznego na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2014 r. *Prawo zamówień publicznych*²⁰. Przedmiotem zamówienia był zakup 12 sztuk samochodów osobowych na potrzeby OSChR za kwotę brutto 298,7 tys. zł. Postępowanie przeprowadzono zgodnie z przepisami ustawy *Prawo zamówień publicznych*.

Wartość pozostałych zamówień nie przekraczała kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Zbadano zamówienie na zakup w 2014 r. urządzeń komputerowych na kwotę brutto 26,3 tys. zł. Zamówienie zrealizowano zgodnie z obowiązującym w Stacji regulaminem udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 tys. euro²¹.

(dowód: akta kontroli str. 382-468)

Zgodnie z art. 27 pkt 7 ustawy Stacja prowadziła obsługę finansową OSChR, w tym opracowywała plany dochodów i wydatków, sprawozdawczość z ich realizacji oraz przekazywała środki finansowe na działalność bieżącą okręgowych stacji²².

Kontrola losowo wybranej dokumentacji finansowej OSChR w Białymstoku za lata 2011–2014 wykazała, że Stacja prawidłowo prowadziła obsługę finansową tej jednostki w zakresie opracowania rocznych planów finansowych, rocznych sprawozdań finansowych i budżetowych oraz przekazywania środków na działalność bieżącą.

(dowód: akta kontroli str. 469-472, 488-489)

Stacja przedłożyła MRiRW projekty rocznych planów finansowych oraz sprawozdań z ich wykonania za lata 2011–2014, do których Ministerstwo nie wniosło uwag.

Projekty planów dochodów Stacji za lata 2011–2014 były sporządzane na podstawie projektów planów jednostkowych złożonych przez 17 OSChR. Zrealizowane dochody wyniosły odpowiednio: 8.881 tys. zł, 8.413 tys. zł, 8.674 tys. zł, 8.472 tys. zł i były wyższe od planu po zmianach odpowiednio o 20,2% (1.493 tys. zł), o 13,5% (1.003 tys. zł), o 15,7% (1.180 tys. zł) i 10,8% (827 tys. zł). Wyższe dochody były wynikiem m.in.: uzyskania nieplanowanych dochodów z tytułu odszkodowań; zwrotu wydatków poniesionych w latach ubiegłych, w związku z ich zmniejszeniem wynikającym z faktur korygujących; dochodów z tytułu sprzedaży makulatury i złomu; wyższych opłat za zadania wykonywane przez OSChR.

W latach 2011–2014 największy udział w dochodach stanowiły opłaty za zadania wykonane przez OSChR odpowiednio: 96,5%, 96,3%, 96,8% i 96,6%. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy stanowiły 2,8%–2,9% dochodów ogółem.

(dowód: akta kontroli str. 473-489, 493, 496-497, 867, 869)

Zrealizowane wydatki wyniosły odpowiednio: 38.263 tys. zł i były zgodne z planowanymi. W strukturze wydatków najwyższe były wydatki dotyczące

²⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

²¹ Zarządzenie nr IV/2009 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej; Zarządzenie nr II/2011 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2011 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

²² Zarządzenie nr 2/2010 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie z dnia 16 czerwca 2010 r. w sprawie zasad sprawozdawczości finansowej obowiązującej w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej i Okręgowych Stacjach Chemiczno-Rolniczych; Zarządzenie nr 3/2014 r. Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie z dnia 9 maja 2014 r. w sprawie zasad sprawozdawczości finansowej obowiązującej w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej i Okręgowych Stacjach Chemiczno-Rolniczych; Zarządzenie nr III/2013 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie z dnia 23 września 2013 r. w sprawie ustalenia zasad gospodarki finansowej w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej; Instrukcja tworzenia planu finansowego oraz dokonywania zmian planu w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej z dnia 10 maja 2010 r.; Instrukcja tworzenia planu finansowego oraz dokonywania zmian planu w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej (jako dysponenta III stopnia) z dnia 10 maja 2010 r.

wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń (71,3%–78,7%), zakup materiałów i wyposażenia (8,7%–12,4%), zakup energii (3%–3,3%).

(dowód: akta kontroli str. 489, 493-495, 498-501)

W 2011–2014 Stacja jako dysponent III stopnia nie planowała i nie realizowała wydatków majątkowych.

(dowód: akta kontroli str. 489)

Stan należności Stacji i 17 OSChR wyniósł: w 2011 r. – 702 tys. zł, w 2012 r. – 749 tys. zł, w 2013 r. – 750 tys. zł i w 2014 r. – 918 tys. zł.

Na koniec 2011 r. wystąpiły należności przeterminowane w kwocie 13.243 zł z tytułu wykonanych usług – badanie próbek (4.013 zł) oraz umowy lokaty terminowej (9.230 zł)²³. W związku z nieściągalnością tych należności²⁴, Dyrektor Stacji, na podstawie art. 55 w zw. z art. 56 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*²⁵, wyraził zgodę na ich umorzenie.

Na koniec 2014 r. wystąpiły należności przeterminowane w kwocie 224 tys. zł z tytułu naliczonych kar umownych dotyczących umowy na realizację robót budowlanych (w tej sprawie toczyło się postępowanie sądowe).

Stan zobowiązań Stacji i 17 OSChR w latach 2011–2014 obejmował zobowiązania niewymagalne (zobowiązań wymagalnych nie było) odpowiednio: w 2011 r. w kwocie 2.214 tys. zł, w 2012 r. – 2.251 tys. zł, w 2013 r. – 2.241 tys. zł, w 2014 r. – 2.219 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 489-490, 504-535)

W latach 2011–2014 przeciętne zatrudnienie w Stacji i 17 OSChR w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło odpowiednio: 531,34, 526,21, 519,03 i 517,83. Obniżenie zatrudnienia spowodowane było m.in. uzyskaniem przez pracowników prawa do emerytury oraz przebywaniem na urlopach macierzyńskich i zasiłkach chorobowych. Wydatki na wynagrodzenia Stacji i 17 OSChR wyniosły odpowiednio: 23.702 tys. zł, 23.730 tys. zł, 23.768 tys. zł i 23.782 tys. zł i były zgodne z planami na poszczególne lata. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na etat wyniosło: w 2011 r. – 3.717 zł, w 2012 r. – 3.758 zł, w 2013 r. – 3.816 zł i w 2014 r. – 3.827 zł.

Przeciętne zatrudnienie w Stacji w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło: w 2011 r. – 11,13, w 2012 r. – 10,65, w 2013 r. – 10,67 i w 2014 r. – 11,00. Wydatki na wynagrodzenia wyniosły odpowiednio: 904 tys. zł, 930 tys. zł, 953 tys. zł i 858 tys. zł. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na etat wyniosło w Stacji odpowiednio: 6.768 zł, 7.277 zł, 7.443 zł i 7.258 zł.

(dowód: akta kontroli str. 491, 503, 1007)

Stacja oraz OSChR posiadały budynki o łącznej powierzchni 25.173 m² oraz grunty o powierzchni 44.784 m². Nieruchomości te znajdowały się w trwałym zarządzie OSChR. Stacja na mocy porozumienia z dnia 15 grudnia 2011 r. zawartego z OSChR w Warszawie użytkowała pomieszczenia biurowe i gospodarcze o powierzchni 171 m².

Wartość nieruchomości OSChR, w tym gruntów i budynków, za 2011 r. wyniosła 24.507,4 tys. zł, za 2012 r. – 24.627,1 tys. zł, za 2013 r. – 27.892,3 tys. zł i za 2014 r. – 27.892,3 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 491-492, 536-560)

²³ Dłużnikami należności przeterminowanych były dwa przedsiębiorstwa i bank spółdzielczy w postępowaniu upadłościowym oraz osoba zmarła.

²⁴ OSChR podejmowały działania mające na celu wyegzekwowanie tych należności m.in. przez skierowanie spraw do postępowania upadłościowego i postępowania egzekucyjnego.

²⁵ Dz. U z 2013 r. poz. 885 ze zm.

Tryb, procedury i zakres prowadzenia kontroli zarządczej określono w zarządzeniu nr VI/2009 Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej z dnia 30 grudnia 2009 r. *w sprawie ustalenia procedury prowadzenia kontroli zarządczej w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej*²⁶. Przyjęta koncepcja kontroli zarządczej objęła wszystkie zadania wynikające z obowiązującego prawa oraz odpowiadała standardom wynikającym z Komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. *w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych*²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 382, 561-774, 867-872)

W latach 2011–2014 Stacja sporządzała roczne sprawozdania. Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań za 2014 rok:

- a) z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- b) z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- c) z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (RB-BZ1),
- d) o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 16 stycznia 2014 r. *w sprawie sprawozdawczości budżetowej*²⁸ i z dnia 28 grudnia 2011 r. *w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym*²⁹.

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2014 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty w nich wykazane były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 775-866)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

4. Nadzór nad okręgowymi stacjami chemiczno-rolniczymi

System sprawozdawczości okręgowych stacji Dyrektor Stacji określił w zarządzeniu nr 6/2010 z dnia 24 września 2010 r. *w sprawie sporządzania sprawozdań z wykonania zadań rzeczowych*. Sprawozdania z realizacji zadań OSChR za lata 2011–2014, były składane w trybie miesięcznym, półrocznym i rocznym oraz obejmowały wykonanie zadań rzeczowych w danym okresie sprawozdawczym. Kontrola losowo wybranych sprawozdań OSChR w Warszawie, Białymstoku i Olsztynie za 2013 r. wykazała terminowość ich przekazywania, rzetelność i zgodność z obowiązującym wzorem.

(dowód: akta kontroli str. 263, 319-323)

²⁶ Zmienione aneksem nr 1 z dnia 4 marca 2011 r., nr 2 z dnia 15 listopada 2011 r. i nr 3 z dnia 4 lutego 2014 r.

²⁷ Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15, poz. 84.

²⁸ Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.

²⁹ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

Zgodnie z art. 27 pkt 3 ustawy do zadań Stacji należy kontrola okręgowych stacji, w tym stosowania przez nie metod badawczych i terminowości wykonywania badań. Wszystkie OSChR posiadały akredytację PCA na podstawowe badania agrochemiczne. W ramach akredytacji zapewniono, aby każde laboratorium ustalało indywidualnie z rolnikiem termin wykonania badań w formularzu zlecenia. Dyrektor Stacji podał, że „(...) Nieprzestrzeganie terminowości realizacji badań może skutkować utratą akredytacji lub wykazaniem niezgodności podczas audytów PCA.(...) Co do zasady, termin uzgodniony w zleceniu nie powinien być przekroczony, a jeśli ma to miejsce (np. awaria aparatury, inne zdarzenie losowe), musi być uzgodniony z klientem i udokumentowany (pismo, notatka służbowa, inne).”

Analiza terminów realizacji badań w OSChR wykazała, że średni czas oczekiwania na sprawozdanie z badań – w zależności od rodzaju – wyniósł od kilku dni do dwóch tygodni, wyjątkowo do czterech tygodni w przypadku dużej liczby zadań.

(dowód: akta kontroli str. 263-269)

Dyrektor Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej wydał zarządzenie nr 7/2004 z dnia 2 września 2004 r. w sprawie procedury kontroli wewnętrznej w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie i Okręgowych Stacjach Chemiczno-Rolniczych³⁰. Kontrole wewnętrzne w Stacji i w OSChR prowadzono na podstawie rocznych planów kontroli zatwierdzonych przez Dyrektora Stacji. Czynności kontrolne, w ramach uprawnień wynikających z pełnionych funkcji, prowadzili: dyrektor, zastępca dyrektora i główny księgowy Stacji, a także inni pracownicy zgodnie z zakresem obowiązków lub na podstawie upoważnienia do wykonywania określonych czynności kontrolnych.

Zgodnie z planem na 2014 r. Stacja przeprowadziła kontrole w OSChR w Białymstoku, Bydgoszczy, Lublinie i Rzeszowie w zakresie działalności administracyjnej, finansowo-księgowej oraz agrochemicznej obsługi rolnictwa (laboratoria). W wyniku kontroli wydano zalecenia pokontrolne, które dotyczyły dostosowania wewnętrznych aktów do aktualnych przepisów oraz doprecyzowania istniejących procedur (dotyczy OSChR w Białymstoku, Bydgoszczy i Rzeszowie). W zakresie działalności laboratoryjnej zalecono: dokumentowanie procedur badawczych oraz ważnych działań w laboratorium (OSChR w Białymstoku), zapewnienie właściwych warunków preparatyki prób na metale ciężkie i poprawę nadzoru nad niektórymi materiałami zużywanymi w laboratorium (OSChR w Rzeszowie). W zakresie działalności finansowo-księgowej w OSChR w Lublinie zlecono m.in. wprowadzenie zarządzenia dotyczącego sposobu budowy i funkcjonowania kont w programie finansowo-księgowym, aktualizacji instrukcji obiegu dowodów księgowych. Zalecenia pokontrolne zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 269-270, 271, 324-381)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

³⁰ Zmienione zarządzeniem Dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej nr 1/2013 z dnia 23 lipca 2013 r.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³¹ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli.

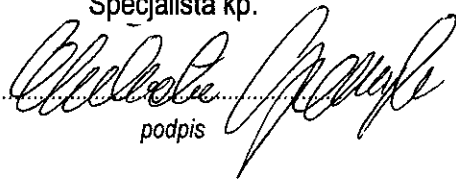
Uprzejmie proszę Pana Dyrektora o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania ustaleń kontroli.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

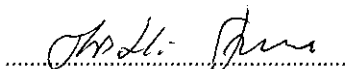
Warszawa, dnia 8 maja 2015 r.

Kontrolerzy

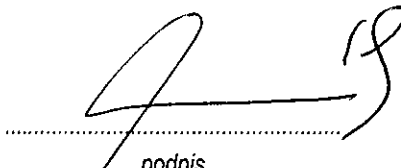
Elżbieta Grzeszczyk
Specjalista kp.

.....
podpis

Franciszek Witkowski
Doradca techniczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Dyrektor
Waldemar Wojnicz

.....
podpis

³¹ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

